

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezingingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franc* gedraen worden aan den uitgever, **grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

TONGEREN, DEN 10 FEBRUARI.

Van alles wat.

Er kan maar een politiek goed zijn in ons land evenals overal. Dit ware een politiek die, streng en edel in hare handelwijze, noch personen, noch hantwurten kent. Eene politiek die in aandacht neemt wat de grote meerderheid der natie wil en noodig heeft. Niemand wil vervolging, niemand wil dat de wetdiende om de eene klas van burgers tegen de andere te wapenen. Niemand kan willen dat als eene partij aan het bewind is, zij hare beste heilige inspuit, om de andere partij, — deze die, om wat stemmen verschilt, *niet* te zeggen heeft, — te verdrukken en te pijnigen. Dat kan niemand willen.

Van eenen anderen kant, geen mensch van gezond verstand, geen ware slaving draagt in zijn hart groote heilige voor de almacht van den Staat; immers *monsieur l'Etat* is maar een politiechelle, die handelt volgens de gedachten van dezen die achter de gordijnen aan het koedeeken trekken. Onze oude Vlaamsche gemeenten waren vrij: de centralisatie, de bureelarij, de macht der pennekkers en der schrijvendaars werd altijd bij ons gehaeld en verfooid en zij wordt het nog. Het is niet in de negentienste eeuw dat men onder voorwendsel van vooruitgang en politiek verstand, ons moet doen geloven en gehoorzamen aan de dwingelandsche macht van den God-Staat.

Weet gij waar toe de Staat bij ons dient? Om op de kosten der belastingbetaalsters *ufs à papa* op te kweken, groot en vet te maken, en in hunnen oorden dag in een fern-pensioente te verwarmen. Hij dient ook om op dit ongelijk dien rampzaligen schooldoorgang te voeren: om ons te doen opeten, met vel en been, door een leger sprinkhanen van schoolmeesters die viersduizende trek krijgen om in ledige scholen konijnen te kweken. 't Is eenne ware benedictie voor het land!

De Staat moet ook wel gewapend zijn, daarnit volgen miljoenen en miljoenen voor kanons, galons, chevrons, honlons, en pompons... Ik zwijg er van, want ons klein-leger is lijk getroffen en van den minsten piet tot den hoogsten admiraal-general-koperaal denken dat zij groot noodig zijn voor het geluk van België. Behalve nogtans het volk, die eeuwige martelaar, die na zijn geld gegeven te hebben nog van zijne zonen berouft wordt.

Ziedaar, vrienden lezers, wat wij te zeggen hebben over de slechte politiek van de liberalen en hunne uitvinding van den gedwongen verhoud voor den Staat, — dat is te zeggen voor hen zelve.

Overall op straat, in de societeiten, in de huizen hoort men spreken van het tekort van **255 miljoen** en van de nieuwe belastingen die hetzelfde moeten dekken. Menschen die vroeger hevige liberalen waren, moeten nu bekennen dat de liberalen geldvreters zijn die dorp en stad ruineren. Zoo de mensen het vel afstroopen, dat is te fel.

Ik heb deze week eenen mensch ontmoet die het ministerie nog half wilde verschoonen zegende dat *wel* is wat het land uitgeplunderd wordt, maar dat dit gedaan wordt in het belang van het onderwijs, hetgeen toch eenne nuttige zaak is.

Wel nu, burgers, zet eens uwen heil op en zoek den vooruitgang van het onderwijs. Ik beken rechthin dat ik hem niet vind. Alles wat ik ziet is dat er minder schoolkinderen zijn, dat het onderwijs slechter is dan het veel duurder kost. Als dat vooruitgang heet dan zijn wij op eenen schoon weg!

Op onze dorpen staan honderde scholen ledig, welter er zijn twee of drie meesters voor eenen

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

6 francs per jaar.
Een blad afzonderlijk 15 centimes.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centimes per drukkege
Reclame, vonnissen en andere artikelen voor
of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

leerling; daarmee moet er dagelijks nieuwe scholen bijgebouwd worden, zelfs in gemeenten waar er reeds een leidig staat: op het meest onzer dorpen zijn meer klassen dan leerlingen. En dusf een gemeenteraad of een ambechtuur doen zamenmerken dat men het geld der gemeente of der armen onmoeidig aan het onderwijs verkwest, dan komt er een speciaal commissaris af die het geld uit de kas haalt. Dat is onder anderen gebuurd te Tongeren met het geld der armen.

En gelijk het gesteld is met de steden en de dorpen, is het ook gesteld met den Staat. In 1879 kostte het officieel onderwijs aan het gouvernement de provincies en de gemeenten gezamenlijk fl. 21,617,288,90. Volgens eene statistiek, door den minister zelve dezer dingen nedergelegd, kostte het in 1880 fl. 54,858,626,15.

Dus 15 miljoen 221 duizend frank meer! En in 1881 en 1882 zal het natuurlijk nog veel meer zijn, want wij, ondaens de 42 miljoen de laatste belastingen en 115 miljoen geleend geld na 25 miljoen te korn komen?

Maar nogmats, wat profijt heeft het onderwijs daarvan? Zijn het die ledige gebouwen, die niets doende en goed betaalde beekens en puilkens die het onderwijs uitmaaken???

Het openbaar onderwijs is op alle manieren achterstaan, en er is een gevare waaraan onze bestuurders niet denken.

Zoo als het nu gaat kan het niet blijven voortduren.

Met geen honderd miljoen frank nieuwe belastingen kan het gouvernement de middelbare scholen voor jongens en meisjes en de athenaeums op den buiten houden, die het behoeld heeft.

De handel kijnt, de overheid gaat te niet, België gelijkt aan eene melkkoe die ziek is en nietter van zonder opdronden gemelken te worden. Wij zullen welhaast zien, dat de burgers zich in de onmoeidigheid zullen bevinden nog evene opvoeding van hunne kinderen te geven, terwijl de werklieden de humne zoa spoedig mogelijk naar de fabriek of den stiel zullen moeten zenden.

Wij vragen het nogmats:

Waar is dan de vooruitgang, dien de liberalen aan het onderwijs hebben doen maken?

Kiest dan voor die mannen en schreut: *Fiat de liberalen!*

Hoe dikwijls heeft men de katholieken niet beschuldigt de vijanden te zijn onzer Constitutie en de grondwet te willen veranderen?

Het was immers om *eenne* grondwet ongeschieden te bewaren dat het liberaal ministerie moet aan het roer komen! De Tongersche genen-gazetten hebben de lieven met dat lieide doorgeschreeuwd.

Maar gaat nu eens kijken wat er te Brussel gebeurt, dan zult gy verstaan aan welken kant de verdedigers en de aanvanders der grondwet zijn.

Met eene meerderheid van de twee derden der stemmen heeft de *liberale Asociatie* van Brussel de verandering der grondwet in het program geschreven, dat de liberalen aan het bestuur moeten intrekken. Aan wie lezen en schrijven kan het lot van het land, van degene die eene overheid in eenen handel drijven, moet in handen gegeven worden van eene meerderheid die verandering wil om in troebel water te vissen.

Daar ziet gy op die mannen, welke aan het bewind kommen om de grondwet te verdedigen tegen de aanslagen der klerikalen!!!

Z. Hoogw., de bisschop van Luik heeft dit jaar, ingezien de houtengewone omstandigheden waarin de stad Luik zich bevindt (men weet dat de typhus er nog al hevig heerscht) aan de gelovigen die

stad toelating gegeven om de voorschriften van den kerkelijkten vasten niet te volgen.

Hadde de bisschop anders gehandeld, ongetwijfeld zou de liberale drukpers geschreeuwd en getierd hebben dat de geestelijke overheid, door de toelating te weigeren om vleesch te eten, de ziekte zou doven verteren.

Maar nu dat die toelating gegeven is, denkt gy dat de bisschop daarvoor door de gezenbladen geprezen wordt? Wel, integendeel. Schoone toelating, roepen wij uit: de bisschop zou er het vleesch moeten bij geven!

De burgemeester, daarentegen, heeft in strijd met alle regels der gezondheidssleer, de openbare kabs en drinkpartijen van den carnaval, nacht en dag, toegelaten, op de enkele voorwaarde dat de halvezen twee ure 's nachts moesten gesloten zijn. Banst en drukt, zooveel gy wilt, schijp hij tot de inwoners van Luik te zeggen, als gy daarna de ziekte krijgt des te slechter voor n.

Die noodlottige toelating is desoal de gezenbladen goedgekeurd; zij vragen zelfs niet eens dat de burgemeester er het drankgeld zou 1½ geven. Voor drank, immers, heeft men altijd geld, maar het vleesch zou moeten van den bisschop komen.

Men schrijft ons uit Brussel dat de laatste tijdingen over de gezondheid van **Hendrik Conscience** zeer slecht zijn. De vermaarde vlaamsche schrijver lijdt van der kanker aan de mag. Hij kan ontkrant geen voodsel meer verdragen. Sedert vijf of zes dagen heeft hij niet meer kunnen slapen. Zijn aangezicht eerstig, zijn haderen en gezond, is heden verschrikkelijk magne. En schoone vrienden zijn zeer ongerust.

Deze week is te Brussel de schatrijke senaute Bischoffsheim overleden. De man had achting miljoenen achterna en de gezenbladen van Brussel zeggen met eene soort van bewondering dat een ziger kinderen die hieraan moet eten reeds tweehonderd miljoen fortuin heeft.

Indien het duizendste gedelde van dit fortuin aan een klooster tochtorde, wat zoudt gy diezelfde gezenbladen horen schreeuen? Waren de kloosters zorijk dan de familie Bischoffsheim, men zou sedert lang het middel gevonden hebben om de hand op den heugel te leggen.

Deze week is te Brussel de schatrijke senator Bischoffsheim overleden. De man had achting miljoenen achterna en de gezenbladen van Brussel zeggen met eene soort van bewondering dat een ziger kinderen die hieraan moet eten reeds tweehonderd miljoen fortuin heeft.

Indien het duizendste gedelde van dit fortuin aan een klooster tochtorde, wat zoudt gy diezelfde gezenbladen horen schreeuen? Waren de kloosters zorijk dan de familie Bischoffsheim, men zou sedert lang het middel gevonden hebben om de hand op den heugel te leggen.

Nieuwjaarsgiften aan Z. H. Leo XIII.

7- LIJSE.

Bedrag der vorige lijst	fr. 1575,53
M. J. Copis te Tongeren	10,00
M. ad Meyerse zuster te Tongeren	5,00
Namido	1,00
M. Come pastoor en parochianen van Ruiten	255,00
M. Daris kapelaan te Tongeren	16,00
M. Langendoek kapelaan te Tongeren en zijne zuster	15,00
Pastoor en parochianen van Wintershoven	16,00
Namido van Veichaud	5,00
M. pastoor en parochianen van Coninxheim	53,00
Parochie Vlissingen. Rondhaling in de kerk en bijzondere giften	53,50
Parochie Sichen. Omhaling in de kerk en M. pastoor	53,00
M. pastoor en parochianen van Puringen	50,00
M. Defastre pastoor te Wiedeje	10,00
Joannes Prosmans koster	4,00
Willem Pariot	2,00
Maria Prosmans	4,00
Namido	4,80
Rondhaling in de kerk	6,61
Totaal = 2.175,63	

de eerste schakel op den Kalvarieberg en de laaste in den hemel gevonden werden.

Nadat het kind van Hugnette door de zorg en het geduld van ogena te zijn lezen geleerd, was Dizier vervolgens met het afschrijven van hand-schriften begonnen. Zijne hand was sluw en hij had een fijnen smaak; de grote gotische letters, wie hij maakte, deden nog meer zijn talent van teekenaar dan van schoonschrijver uitmekken.

Zoudt hij zijn gewone werkzaamheden verricht had, nam hij een poorthond en begon te tekenen; hij bemachtigde kind op eenige manier, en dat is de ware goede wijze van benamen. Ik weet wel, dat gy het kind betracht en van mijne afwezigheid gebruik maakt, om het van mij te verwijderen.

Het was nog zeer moeilijk te voorzeggen, of Dizier een grote geest zou zijn; maar toch ga het kind vele blikken van vroegtgijd toont. Naar mite meer moet werken bracht hij meerderde in het huis van den kanunnik, die had, nam hij een poorthond en begon te tekenen; het was hem onverschillig wat hij moest schrijven; alles, wat de natuur voortbrengt, is waardig opgenomen te worden in 't rijk der kunst.

Het was nog zeer moeilijk te voorzeggen, of Dizier een grote geest zou zijn; maar toch ga het kind vele blikken van vroegtgijd toont. Naar mite meer moet werken bracht hij meerderde in het huis van den kanunnik, die had,

de smarten van tweemaal per dag zoa verte moeten en verlangde tevens het leven van Hugnette aangenamer te maken; daarom had hij daar een goed en gezond verblijf in eene fatsoenlike straat van Rouen angehouden. Hugnette zat dit voorstel gaarne aangenomen te hebben; want zij schaamde zich meer en meer, in 't huis der heidinnen te wonen; maar toen zij hierover met hare echgenoot sprak, had deze op ruwen toon

antwoord: — De vrouw moet wonen, waarde man woont; en wanneer gij dit huis verlaat, zal Dizier u niet volgen.

— Den medegedeel van zijn vader? Hebt ge dat niet bedoeld te zeggen?

— Ja, zuchtte Hugnette, terwijl zij 't hoofd liet zinken.

— Welnu, er zijn verschillende lotsbestemmingen, zegde Bonat op woeste toon.

— Men is zelf de oorzaak van zijn lotsbestemming, zeg Hugnette hem in rede.

— Dat is mogelijk! Maar de rivieren stroomen niet naar hun oorsprong terug, en het hart wordt

Een zeer talrijk publiek woude verleden dinsdag het muzikal en letterkundig feest bij in het college der heeren Josephoten. De grootste en prachtige zaal met de grandeur die doezelde om was opgepakt van volk.

Het programma was ingegeven een voldoening aan alle smaken te geven. De stukken die het belangde waren zoa fijnt dat het oogen niet mocht volgen.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet gehad heeft, aantrekken van bijtijd op de belangrijke vereniging die deel heeft.

Indien het college der heeren Josephoten nog moet aanbieden worden, zouden wij de onders, wat overtuiging nog niet ge